ACADEMIA DE ŞTIINŢE AGRICOLE ŞI SILVICE "Gheorghe Ionescu-Şişeşti"
STAŢIUNEA DE CERCETARE-DEZVOLTARE AGRICOLĂ TURDA
C.P.401100 Turda, str.Agriculturii 27,C.P.109, Phone:+40-(0)264-311680, Fax:+40-(0)264-311792,E-maiil:office@scdaturda.ro

STAȚIUNEA DE CERCETARE - DEZVOLTARE AGRICOLĂ
TURDA
INTRARE
IEȘIRE Nr. 1113
Ziua 30 Luna 05 An 2025

PROGRAM DE PREVENIRE ȘI REDUCERE A DEȘEURILOR

(Legea nr. 17 din 6 ianuarie 2023 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor)

STAȚIUNEA DE CERCETARE-DEZVOLTARE AGRICOLĂ TURDA: Punct de lucru BOLDUȚ

GENERALITĂȚI

Programul de prevenire și reducere a cantităților de deșeuri generate din activitatea proprie descrie identificarea tipurilor de deșeuri, prevenirea și reducerea cantităților cât și capacitatea de răspuns a organizației de a preveni și înlătura efectele poluărilor accidentale a resurselor de mediu.

Prin conservarea resurselor, de obicei ne concentrăm pe un trio bine cunoscut de acțiuni: reducere, reutilizare, reciclare. Politica europeană și națională se bazează pe „ierarhia deșeurilor", care stabilește prioritățile în ceea ce privește gestionarea deșeurilor la nivel operațional: se încurajează în primul rând prevenirea sau reducerea cantităților de deșeuri generate și reducerea gradului de periculozitate al acestora, reutilizarea și abia apoi valorificarea deșeurilor prin reciclare, și alte operațiuni de valorificare. Pe ultimul loc în ierarhie este eliminarea deșeurilor, care include depozitarea deșeurilor și incinerarea. De asemenea, tranziția către o economie circulară reprezintă o prioritate la nivelul statelor membre.

În cadrul economiei circulare valoarea produselor, a materialelor și a resurselor este menținută în economie cât mai mult timp posibil iar generarea deșeurilor este redusă la minim. Transformarea deșeurilor în resurse este unul din elementele principale care stau la baza economiei circulare.

În vederea reducerii cantităților de deșeuri generate se află conceptul de reutilizare a produselor și creșterea duratei de viață a acestora. Durata de viață crescută a produsului este un tip de reducere a sursei, care se referă la orice modificare în proiectarea, fabricarea, cumpărarea sau utilizarea materialelor sau produselor care reduc sau întârzie cantitatea sau toxicitatea materialului care se află în sfera de colectare, valorificare, eliminare a deșeurilor. Extinderea duratei de viață a produsului poate fi modelată prin:

- Reducerea nevoii de materiale noi;
- Întârzierea sau prevenirea unui produs să intre în fluxul de deșeuri prin utilizarea unui produs existent mai mult decât durata de viață obișnuită.

DATE DE IDENTIFICARE ALE OPERATORULUI ECONOMIC

Titularul activității: Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Turda

Adresa: str. Agriculturii, nr. 27, Turda, județul Cluj

Punct de lucru: Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Turda,

Locația activității: sat Bolduț, Fn, comuna Ceanu Mare, Județul Cluj

***Activitatea desfășurată*:** Cod CAEN Rev.2: 0150 – Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor, Cod CAEN Rev.2: 0146 – Creșterea porcinelor.

SCOPUL PROGRAMULUI

Programul de prevenire și reducere a cantităților de deșeuri generate trebuie să ia în calcul toate măsurile de prevenire care pot fi implementate la nivelul amplasamentului în vederea prevenirii generării și gestionării eficiente, eficace a deșeurilor, astfel încât să se reducă efectele negative ale acestora asupra mediului. Aceste măsuri trebuie să aibă drept scop reducerea cantităților de deșeuri prin reutilizarea produselor și prelungirea duratei lor de viață în vederea minimizării impactului negativ generat de deșeuri asupra mediului și a sănătății populației și de a scădea conținutul de substanțe nocive din produse. Ierarhia aplicată, ca ordine de prioritate în modul de gestionare al deșeurilor, este evidențiată în figura 1.

Fig. nr. 1 Ierarhia deșeurilor (conf. OUG 92/2021 privind regimul deșeurilor)

Pregătirea societății pentru îndeplinirea obligației prevăzută la art. 44 alin. (1) și (3) din OUG 92/2021 privind regimul deșeurilor aprobată de Legea 17/2023 (care abrogă Legea 211/2011) prin care (1) Persoana juridică ce exercită o activitate de natură comercială sau industrială, pentru care autoritatea competentă pentru protecţia mediului a emis o autorizaţie de mediu/autorizaţie integrată de mediu, având în vedere rezultatele unui audit de deşeuri, este obligată să întocmească şi să implementeze un program de prevenire şi reducere a cantităţilor de deşeuri generate din activitatea proprie sau, după caz, de la orice produs fabricat, inclusiv măsuri care respectă un anumit design al produselor, şi să adopte măsuri de reducere a periculozităţii

deşeurilor. (3) Programul prevăzut la alin. (1) se publică pe pagina de internet a persoanei juridice şi se transmite anual agenţiei judeţene pentru protecţia mediului, inclusiv progresul înregistrat, până la 31 mai anul următor raportării.

SCDA Turda cu punct de lucru în sat Bolduț, com. Ceanu Mare, jud. Cluj a implementat programul de prevenire și reducere a cantităților de deșeuri, detaliat în prezentul document. Activitățile desfășurate care generează sau pot genera deșeuri trebuie să țină cont întotdeauna de o ierarhie a opțiunilor de gestionare a deșeurilor. Prima opțiune este prevenirea producerii de deșeuri, prin alegerea încă din faza de proiectare a celor mai bune tehnologii. Dacă, evitarea producerii de deșeuri nu este întotdeauna posibilă, atunci trebuie minimizată cantitatea de deșeuri generată prin reutilizare, reciclare și valorificare energetică. Etapa de eliminare a deșeurilor trebuie aplicată numai după ce au fost folosite la maxim toate celelalte mijloace, în mod responsabil, astfel încât să nu producă efecte negative asupra mediului.

CADRUL LEGAL

- Directiva nr. 2008/98/CE privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive – cu completările și modificările ulterioare;
- Directiva Europeană 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje – cu completările și modificările ulterioare;
- OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului – cu completările și modificările;
- Legea 17/2023 pentru aprobarea OUG 92/2021 privind regimul deșeurilor ;
- HG nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase;
- HG nr. 1061/2008 privind transportul deșeurilor periculoase și nepericuloase pe teritoriul României;
- Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor şi a deşeurilor de ambalaje, cu modificările şi completările ulterioare;
- HG nr. 349/2005 privind depozitarea deşeurilor, cu modificările şi completările ulterioare;
- Ordonanţă de urgenţă nr. 68 din 28 iunie 2007 privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea şi repararea prejudiciului asupra mediului
- Legea nr. 104 din 15 iunie 2011 privind calitatea aerului înconjurător

LOCALIZAREA AMPLASAMENTULUI

Ferma este amplasată în satul Bolduţ, com. Ceanu Mare, în stânga şoselei Câmpia Turzii-Frata, la o distanţa de 20 km de sediul S.C.D.A. Turda.

Fig. nr. 2 – Amplasare în zonă- Staţiunea de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Turda, sat Bolduţ, Fn, comuna Ceanu Mare, Judeţul Cluj
(sursa foto: www.google.maps.ro, original)

DESCRIEREA ACTIVITĂŢII

Activitatea desfăşurată în cadrul fermei este axată pe producerea de seminţe de cereale, leguminoase precum şi obţinerea unor producţii agricole la diferite culturi, nemodificate genetic.

Lucrările agricole se desfăşoară în mare majoritate mecanizat, utilizându-se tractoarele şi gama de maşini agricole din cadrul fermei. Pe parcursul întregului an întreţineri şi mici reparaţii tehnice la tractoarele şi utilajele agricole se fac de către mecanici agricoli.

Programul de fertilizare a culturilor este întocmit de compartimentul de cercetare a staţiunii, pe baza cartărilor agrochimice, a rezervelor de elemente fertilizante din sol şi a producţiilor estimate a se obţine. Prin aceasta se evită administrarea unor doze de îngrăşăminte chimice neeconomice, care s-ar spăla în orizonturile inferioare ale solului.

Combaterea bolilor, dăunătorilor şi buruienilor din culturi se face atât prin metode agrotehnice şi agroculturale, cât şi prin utilizarea de pesticide de sinteză chimică.

Utilizarea îngrăşămintelor chimice şi a substanţelor fitosanitare se face în doze moderate şi sub supravegherea şefului de fermă care deţine certificat de atestare profesională.

Producţiile obţinute se predau Laboratorului de Uscare şi Condiţionare a Seminţelor (LUCS) unde, după condiţionare şi tratare sunt vândute către diverse persoane fizice sau juridice, iar producţia secundară este utilizată ca furaj în ferma zootehnică.

Activitatea fermei de la Bolduţ în ceea ce priveşte animalele este menţinerea în stoc genetic a raselor (ovine şi porcine) în vederea asigurării reproducţiei pentru crescătorii particulari din Transilvania şi obţinerea de carne în viu şi lapte de oaie, produse ce sunt valorificate în unităţile specializate.

Tehnologia de creştere a porcinelor este în sistem gospodăresc sub 100 de locuri, fără pernă de apă cu aşternut de paie în maternitate şi direct pe pardoseală în sectoarele de creştere.

Ovinele sunt adăpostite în saivan doar în perioada de stabulaţie (iarnă) iar în perioada de vară sunt scoase la păşune.

GESTIONAREA DEŞEURILOR GENERATE PE AMPLASAMENT

Deşeuri generate

Tipurile de deşeuri (Tabel nr. 1) şi cantităţile de deşeuri generate vor fi centralizate în evidenţa gestiunii deşeurilor care se completează lunar, în conformitate cu HG 856/2002 privind evidenţa gestiunii deşeurilor şi pentru aprobarea listei cuprinzând deşeurile, inclusiv deşeurile periculoase. Raportul privind evidenţa gestiunii deşeurilor se transmite anual către Agenţia pentru Protecţia Mediului.

Tabelul nr. 1 Tipurile de deşeuri generate pe amplasament

Cod deşeu	Denumire deşeu	Sursă generatoare	Modalitatea de gestionare	Cod operţiune	Denumire operaţiune
02 01 06	Dejecţii animaliere solide	Sector zootehnic	Valorificare	R10	Împrăştierea dejecţiilor pe terenurile agricole după reguli şi norme agronomice.
02 01 06	Dejecţii animaliere lichide	Sector zootehnic	Valorificare	R10	Împrăştierea dejecţiilor pe terenurile agricole după reguli şi norme agronomice.
18 02 02*	Deşeurile a căror colectare şi eliminare fac obiectul unor	Sector zootehnic	Eliminare	D10	Incinerare

Cod deşeu	Denumire deşeu	Sursă generatoare	Modalitatea de gestionare	Cod operţiune	Denumire operaţiune
	măsuri speciale				
20 01 21*	Tuburi fluorescente şi alte deşeuri cu conţinut de mercur	Activitatea personalului	Valorificare	R12	Schimbul de deşeuri în vederea expunerii la oricare dintre operaţiunile numerotate de la R1 la R10.

Modul de gestionare al deşeurilor

Deşeurile sunt predate către operatorii economici autorizaţi de către Agenţia pentru Protecţia Mediului pentru colectarea şi/sau eliminarea/reciclarea acestora.

În urma activităţii desfăşurate pe amplasament după cum se poate observa şi în Tab.1 rezultă atât deşeuri periculoase cât şi deşeuri nepericuloase. Toate deşeurile sunt colectate selectiv, pe tipuri de deşeuri, etichetate în conformitate cu prevederile HG 856/2002 privind evidenţa gestiunii deşeurilor. Acestea sunt predate în bază contractului deţinut cu operatori economici autorizaţi. Predarea deşeurilor se realizează în conformitate cu HG 1061/2008 privind transportul deşeurilor periculoase şi nepericuloase pe teritoriul României.

Costurile pentru operaţiunile de gestionare a deşeurilor sunt conform principiului „poluatorul plăteşte". În concordanţă cu prevederile art.1 din HG 856/2002 se ţine evidenţa gestiunii deşeurilor generate pe fiecare tip de deşeu în conformitate cu modelul prevăzut în anexa1. Datele centralizate sunt transmise Agenţiei pentru Protecţia Mediului Cluj, respectând perioadele de depunere.

a. *Gunoiul de grajd* se depozitează în platforma betonată de fermentare, prevăzută cu sistem de colectare a scurgerilor şi evacuarea acestora în bazinul de purin (V=240mc), iar după perioada de stabilizare (macerare) dejecţiile se utilizează pentru fertilizarea terenurilor agricole respectând obligatoriu prevederile Codului de bune practici agricole pentru protecţia apelor împotriva poluării cu nitraţi din surse agricole aprobat prin Ordinul nr. 333/165/2021 privind aprobarea Codului de bune practici agricole pentru protecţia apelor împotriva poluării cu nitraţi proveniţi din surse agricole, precum şi a Programului de acţiune pentru protecţia apelor împotriva poluării cu nitraţi proveniţi din surse agricole.

b. *Deşeurile a căror colectare şi eliminare fac obiectul unor măsuri speciale pentru prevenirea infecţiilor (sector zootehnic)* vor fi gestionate ca şi deşeuri periculoase, fiind stocate temporar în recipiente adecvate, pentru a preveni contaminarea sau accidentarea până când se organizează preluarea acestora de către agentul economic autorizat. Această fracţie de deşeu este preluată de către operatorul economic autorizat-AKSD România care transportă şi elimină prin incinerare deşeurile periculoase.

c. *Deşeurile rezultate din sursele de iluminat*, sunt depozitate temporar în locuri special amenajate, urmând ca mai apoi să fie preluate de către agenţii economici autorizaţi.

MĂSURI ŞI PRACTICI PENTRU MINIMIZAREA CANTITĂŢII DE DEŞEURI

Prezentul Program de prevenire şi reducere a cantităţilor de deşeuri generate pe amplasamentul SCDA Turda -pct. de lucru Bolduţ, urmăreşte, în conformitate cu ierarhia deşeurilor să sprijine în mod proactiv reducerea generării de deşeuri precum şi utilizarea eficientă a deşeurilor.

Deoarece evitarea producerii de deşeuri nu este întodeauna posibilă, apare necesitatea ca orice cantitate de deşeuri generată să fie minimizată prin aplicarea unor măsuri de prevenire, reutilizare, reciclare şi valorificare prin folosirea ca sursă alternativa de energie (incinerare). Eliminarea deşeurilor este o măsură ce trebuie implementată doar în situaţia în care celelalte opţiuni nu sunt aplicabile.

Se propune la nivelul amplasamentului adoptarea unui set de măsuri pentru atingerea unor obiective, precum:

- Reducerea cantităţilor de deşeuri (tuburi fluorescente şi alte deşeuri cu conţinut de mercur) generate pe amplasament.
- Scăderea cantităţilor de deşeuri periculoase generate pe amplasament.

Obiectivele propuse pot fi realizate prin implementarea unor măsuri de bune practici detaliate în tabelul nr. 2.

Tabelul nr. 2 - Măsuri de bune practici propuse a fi implementate

Nr crt.	Obiectiv	Măsuri de bune practici propuse a fi implementate	Responsabilități	Termen
1.	Reducerea cantităților de deșeuri (tuburi fluorescente și alte deșeuri cu conținut de mercur) generate pe amplasament	Utilizarea economică a iluminatului artificial; Înlocuirea progresivă a tuburilor fluorescente cu corpuri de iluminat pe bază de leduri cu durată mare de viață; Predarea echipamentelor electrice și electronice casate către agenți economici autorizați în domeniul reciclării.	Tot personalul/ Responsabil mediu/ Director	Permanent
2.	Scăderea cantităților de deșeuri periculoase generate pe amplasament	Achiziționarea produselor lichide în recipienți de volum mare pentru evitarea producerii de deșeuri de ambalaje care conțin reziduri sau sunt contaminate cu substanțe periculoase; Menținerea unei evidențe clare cu privire la termenele de valabilitate pe fiecare categorie de produse în parte; Restricții la cumpărare unor produse ce sunt supraambalate; Respectarea procedurilor de lucru în vederea evitării deteriorării ambalajelor produselor.	Tot personalul/ Responsabil mediu/ Director	Permanent

PROGRESUL ÎNREGISTRAT ŞI STABILIREA SOLUŢIILOR TEHNICE FINALE PRIVIND GESTIUNEA DEŞEURILOR

În anul 2024 s-a înregistrat o scădere a cantităţilor de deşeuri-tuburi fluorescente şi alte deşeuri cu conţinut de mercur (cod deşeu 20 01 21*) generate la punctul de lucru Bolduţ, comparativ cu anul 2022, 2023, 2024 (fig.3).

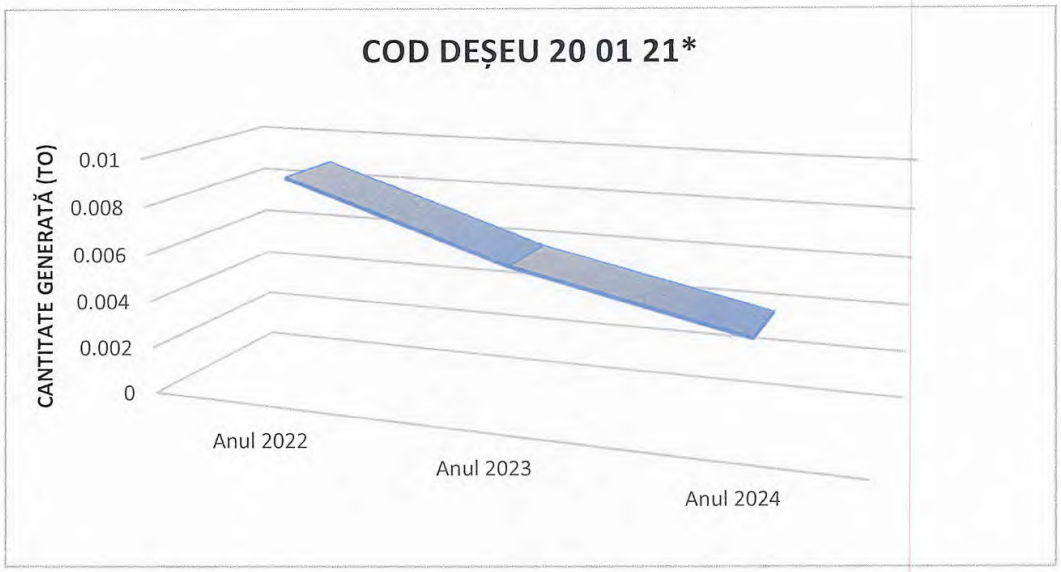

Fig. nr. 3 Progresul înregistrat în anul 2024 pentru deşeurile de tuburi fluorescente şi alte deşeuri cu conţinut de mercur

În ceea ce priveşte dejecţiile animaliere (materii fecale, urina, inclusiv resturi de paie) colectate selectiv, acestea sunt valorificate respectând studiul pedologic şi agrochimic pentru stabilirea pretabilităţii terenului la aplicarea dejecţiilor animaliere efectuat anual.

Stabilirea Soluţiilor Tehnice Finale Privind Gestiunea Deşeurilor

Pentru a asigura un cadru prielnic unei producţii sustenabile, în conformitate cu legislaţia aplicabilă, se recomandă adoptarea la nivelul societăţii a măsurilor propuse corelate cu măsurile implementate deja la nivelul societăţii pentru reducerea cantităţilor de deşeuri la care se pot adăuga următoarelor soluţii tehnice:

- să se adopte la nivelul societăţii cele mai bune practici de organizare, să se menţină şi/sau să se achiziţioneze linii tehnologice şi echipamente performante, să se asigure creşterea calităţii produselor şi serviciilor, reducerea consumurilor de energie, eliminarea oricăror pierderi

tehnologice, îmbunătăţirea continuă a condiţiilor care privesc sănătatea şi securitatea la locul de muncă, precum şi protecţia mediului înconjurător;

- să se realizeze o continuă conformare cu prevederile reglementărilor legale în ceea ce priveşte produsele şi serviciile, sănătatea şi securitatea ocupaţională şi mediul înconjurător, asigurând astfel încrederea clienţilor, angajaţilor, a autorităţilor locale şi a localnicilor;
- să se formeze şi să se dezvolte capacităţile profesionale ale personalului, să se stimuleze implicarea angajaţilor în identificarea şi semnalarea aspectelor relevante pentru calitatea produselor şi serviciilor, protecţia mediului, sănătatea şi securitatea ocupaţională;
- să se ia măsuri de prevenire a poluării mediului înconjurător şi a accidentelor şi îmbolnăvirilor profesionale şi să se asigure resursele necesare pentru ca politica să fie comunicată, înţeleasă şi aplicabilă în întreaga societate;

O gestionare eficientă a deşeurilor pe amplasamentul SCDA Turda-pct de lucru Bolduț contribuie la:

- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- creşterea eficienţei utilizării resurselor - economisirea energiei şi reducerea consumului de materiale;
- protejarea sănătăţii publice prin gestionarea în condiţii de siguranţă a substanţelor potenţial periculoase;
- protejarea ecosistemelor (soluri, ape subterane, emisiile în aer).

Necesitatea implementării Programului de prevenire şi reducere a cantităţilor de deşeuri generate rezultă din importanţa promovării şi adoptării tuturor cerinţelor legale din punct de vedere al protecţiei mediului, aplicabile sectorului de activitatea al SCDA Turda-pct de lucru Bolduț.

Director,
dr.ing. Nicolae Tritean

Responsabil protecţia mediului,
ing. Călin Popa